

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/289/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614217006
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614217006.4

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci H. O., A.. XX.X.XXXX, W. J. P., N. O. E. Ú. F., X. Q. Y. H. F., F. D., T. H., P. P. O., A.. XX.X.XXXX, W. U. C. XXX/XX, D. Y. E. F. D., A.. XX.X.XXXX, W. P. D. Y. F. T. : D.. A.M. XXXX/XXX, X., v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Mení sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 13P/191/2011-63 zo dňa 14.2.2013 a to tak, že sa zvyšujem výživné zo strany otca na P.. H. zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 130 Eur mesačne počnúc od 3.10.2014, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Zaostalé výživné zo strany otca na P.. H. za obdobie od 3.10.2014 do 31.8.2015 v celkovej výške 546,77 Eur, súd povolujem otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 Eur spolu s bežným výživným k rukám matky, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich.

Súd návrh matky v prevyšujúcej časti zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka sa svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 3.10.2014 domáhala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca na mal. radku zo sumy 80,--Eur mesačne na sumu 200,--Eur mesačne, ktoré by jej bol otec povinný prispievať vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Tento svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.5.2013 č. 13P/191/2011-63 bol otec maloletej zaviazaný prispievať na jej výživu mesačne sumou 80,--Eur k rukám matky. od tejto úpravy uplynulo viac ako jeden rok a za tú dobu sa podstatne zmenili pomery. Dôvodom podania návrhu je nastúpenie dcéry do základnej školy, do prvého ročníka, čím sa viditeľne zvýšili finančné náklady. Jedná sa o školské poplatky, náklady na písacie potreby, zošity, obaly, školskú tašku, dosky na zošity, peračník, veci na výtvarnú výchovu, výkresy, štetce, vodové farby, lepidlo, farebné papiere, nožnice, gumený obrus a plášť. Treba jej tiež vrecúška na prezuvky, hygienické potreby a úbor, aj prezuvky do školy a telesnú výchovu. Dcéra má tiež zdravotné problémy. Má astmu, jednu celoročnú a dve sezónne alergie, s ktorými sú spojené tiež nie malé výdavky na lieky, ale aj dopravu, keďže musia navštevovať Šrobárov ústav v Dolnom Smokovci, kde musia chodiť autom. taktiež má vrodené ploché nohy, ktorých následkom čoho sú šikmé päty s čím zase navštevujú pravidelne ortopedickú ambulanciu. Dcéra má predpísanú ortopedickú obuv šitú priamo na mieru, ktorá nie je najlacnejšia a v každých topánkach musí mať predpísané ortopedické vložky. Okrem toho dcéra navštevuje v škole aj školský klub, chodí aj na školské obedy. taktiež náklady na detské oblečenie nie je malá položka vzhľadom na to, že dcéra rastie a za každým je potrebné niečo nové. Ona má len minimálnu mzdu, do práce

dochádza a okrem toho musí prispievať aj na stravu a tiež nájom , aj keď býva s dcérou u rodičov. Dcéra vo voľnom čase navštevuje tiež dvakrát Základnú umeleckú školu- ľudové tance , čo im schválila aj pani lekárka z ortopedie pre dobrý vplyv na chodidlové svalstvo. Ona (matka) je zamestnaná v Slovenskej autobusovej doprave v Poprade . Jej mesačný príjem je 352,--Eur v hrubom (čiže minimálna mzda) . O otcovi maloletej nič nevedia, neudržiujú s nimi kontakt a neposiela ani súdom stanovené výživné .

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca(toho cestou dožiadaného súdu) , ako aj poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka maloletej, tiež oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými spismi tunajšieho súdu vedenými na maloletú na základe čoho zistil tento skutkový stav :

Matka vo svojich výpovediach uviedla, že návrh na zvýšenie výživného podala preto, že jej rodičia, ktorí s ňou doteraz bývali odcestovali a tak jej už finančne nepomáhajú. Tiež maloletá dcéra nastúpila do školy. S dcérou teraz býva v trojizbovom byte jej rodičov, toho času už sama. Je zamestnaná, kedy poberá minimálnu mzdu vo výške cca. 300 Eur v čistom. tiež poberá prídavky na dcéru a náhradné výživné na dcéru v sume 80 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Nevlastní žiaden hodnotnejší majetok. Náklady na bývanie sú v sume 200 Eur mesačne vrátane inkasa, ktoré hradí spoločne s rodičmi, kedy ona takto na bývanie prispieva sumou 50 Eur mesačne resp. podľa možnosti ako jej to vyjde. Realizuje tiež nákupy do domácnosti. Uhrádza pôžičku v sume 100 Eur mesačne, ktorou splatila dlhy, ktoré narobil otec maloletej. Táto navštevuje základnú školu, pričom podľa vyjadrenia matky v 1. ročníku maloletej uhrádzala ZRPŠ v sume 10,- Eur mesačne. Maloletá sa stravuje v školskej jedálni , kde poplatok je 20,-- Eur mesačne, navštevuje školský klub, kde poplatok je 3,-- Eur mesačne, a naďalej navštevuje Základnú umeleckú školu, kde jej uhrádzala ZRPŠ v sume 10,-- Eur a školné v sume 20,-- Eur na polrok. Platí si vlastný telefón v sume 20,-- Eur mesačne. Maloletá má zdravotné problémy a to astmu a alergie. Na kontroly s ňou chodí každé tri mesiace k lekárom, s čím sú späté náklady na cestu 10,-- Eur. Maloletá tiež navštevuje ortopedickú ambulanciu a to raz za polrok. Dcére dáva raz ročne šit' topánky na mieru. Ide o prezuvky, v ktorých chodí každý deň. Každé vyšetrenie v Šrobárovom ústave, ktoré dcéra absolvuje stojí 1,50 Eur plus sú uhrádzané osobitné poplatky, na ktoré ich vopred upozornia. Posledne už musela rehabilitačný pobyt maloletej v uvedenom ústave už odriecť, keďže nemali na to dostatok finančných prostriedkov, nakoľko tento pobyt vychádzal týždenne v sume 150 Eur. Okrem mal. H. ona už inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec sa s maloletou nekontaktuje, na dcéru ničím neprispieva a to ani pri príležitosti rôznych sviatkov, a musela si vybaviť aj náhradné výživné.

Otec vo svojej výpovedi uskutočnenej na dožiadanom súde s návrhom matky nesúhlasil, pretože má viacero exekúcií a v súčasnosti mu to nevychádza v miere ako to žiada matka maloletej. Nie je schopný platiť ani súčasné výživné, a vôbec nie ani po zvýšení. Nesúhlasil s tvrdením matky, že táto spláca kvôli nemu pôžičku a že jej narobil dlhy. Nie je si vedomý aké dlh jej spravil, keďže s ňou nebýva už viac ako päť rokov. On pracuje od 15.5.2014 v spoločnosti AGROLET Horné Orešany na dobu neurčitú. Čistá mzda podľa jeho vyjadrenia je závislá od odrobených dní, a je okolo 620,-- až 640,--Eur . Iný príjem nemá. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti , ani automobil a ani žiadne hnutelné veci väčšej hodnoty. Platí podnájom . Má dlhy voči poisťovni a spoločnosti Orange. vyživovaciu povinnosť má okrem mal. H. Y. O. D. P., A.. X.X.XXXX. Náklady na domácnosť má na podnájom v Senici , kde býva s mamou , dvoma sestrami a synovcom v trojizbovom byte , kde si delia nájom a na neho pripadá necelých 100,-- Eur. Platí si aj podnájom v Horných Orešanoch, kde pracuje a to z toho dôvodu, že niekedy pracuje aj 30 dní mesačne a neoplatí sa mu platiť cestovné každý deň necelých 5,--eur . Nájomné v Horných Orešanoch je vo výške 100,--Eur. Na stravu minie niekedy aj 100,--Eur mesačne . oblečenie si kupuje ak má ho zničené. jeho zdravotný stav je dobrý, nemá choroby. Momentálne nemá z čoho prispievať na výživu maloletej., lebo má dlhy. od 1.1.2014 na výživu maloletej neprispel. nemá ani žiaden kontakt na ňu. Písal viaceré listy, ale neprišli mu žiadne odpovede. Výslovne žiadal, aby mu súd súdne zásielky doručoval na adresu : L. Novomeského 1350/112, Senica.

Vzhľadom na uvedené vyjadrenie otca , preto súd následne tohto na pojednávania predvolával z uvedenej adresy , odkiaľ sa však súdne zásielky vrátili ako nevyzdvihnuté v odbernej lehote, preto súd otca na pojednávanie konané dňa 25.8.2015 z uvedenej adresy predvolal postupom podľa § 49 O.s.p. , kedy mu predvolanie na uvedené pojednávanie bolo doručované spolu s oznámením podľa §

49 ods. 4 O.s.p., o tom , že sa táto písomnosť (predvolanie na pojednávanie) považuje za doručení uložením na súde s účinkami doručenia k siedmemu dňu od odoslania tejto zásielky. O takomto spôsobe doručovania bol otec prítom riadne poučený v zmysle § 49 ods. 5 O.s.p. (č.l. 22 súdneho spisu), kedy predmetné poučenie bolo otcovi doručené do vlastných rúk cestou obvodného oddelenia PZ v Trstíne dňa 20.1.2015. Vzhľadom na uvedené, kedy sa uplatnila fikcia doručenia predvolania na pojednávanie otcovi, preto súd vo veci konal aj bez jeho prítomnosti a napokon aj rozhodol.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13P/191/2011 súd zistil, že rozsudkom sp.zn. 13P/191/2011 -63 zo dňa 14.2.2013 súd zvýšil výživné otca na P. H. zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 65,- Eur mesačne počnúc od 01.05.2011 a počnúc od 01.04.2012 na sumu 80,- Eur mesačne, ktoré bol otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zároveň súd rozhodol o dlžnom výživnom otca za obdobie od 01.05.2011 do 31.01.2013 vo výške 1.365,- Eur , na úhradu ktorého ho zaviazal v mesačných splátkach po E0,- eur spolu s bežným výživným, počnúc od právoplatnosti uvedeného.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplynulo že súd tak rozhodol potom, čo vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatným zmenám pomerov tak na strane P. H. ako aj otca, kedy u P. H. sa zmenilo to, že v máji 2011 začala navštevovať predškolské zariadenie s čím boli spojené poplatky a taktiež u nej došlo k zhoršeniu zdravotného stavu v dôsledku čoho mala zvýšené výdavky na ortopedickú obuv a pomôcky ako aj na lieky proti astme. U otca došlo k podstatnej zmene v tom, že v čase podania návrhu bol oficiálne zamestnaný vo firme Vospálek s.r.o. s priemerným príjmom 214,09 Eur - 251,61 Eur a od apríla 2012 bol otec zamestnaný v roľníckom družstve s priemerným príjmom 522,92 Eur a teda oproti naposledy posudzovanému obdobiu, keď bol otec nezamestnaný a bez príjmu, došlo k zvýšeniu jeho príjmových pomerov. Súd neprihliadol na skutočnosť, že od júna 2011 bol otec nezamestnaný nakoľko pracovný pomer v spoločnosti Vospálek s.r.o. ukončil zo subjektívnych dôvodov dohodou a teda sám sa ukrátil o pravidelný príjem zo zamestnania, pričom v nesledujúcom období nebol evidovaný ako nezamestnaný ani ako poberateľ sociálnych dávok, preto je pravdepodobné, že otec si prostriedky na svoje živobytie zabezpečoval a bolo v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať minimálne príjem taký aký mal u predchádzajúceho zamestnávateľa. Keďže v príjmovej oblasti došlo u otca k výraznej zmene pomerov v dvoch obdobiach zvýšil súd výživné ku dňu podania návrhu t.j. k 01.05.2011 na sumu 65,- Eur mesačne a od apríla 2012 kedy sa otec zamestnal v roľníckom družstve zvýšil súd výživné na sumu 80,- Eur mesačne. Pri určení výšky výživného súd neprihliadol na to, že otec si plnil ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére z jeho nového vzťahu nakoľko tento nijako nepreukázal, že je otcom maloletej a taktiež súd ako na neodôvodnené vysoké výdavky otca neprihliadol k tomu, že platil mesačne paušál na telefón 50,- Eur a za cigarety 65,- Eur, pričom na P. H. neplatil žiadne výživné, nebol s ňou v žiadnom kontakte a nijako si tak neplnil svoju vyživovaciu povinnosť k mal. dcére. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že po ukončení rodičovskej dovolenky bola zamestná a došlo tak k miernemu zvýšeniu jej príjmu, avšak išlo o krátkodobé zamestnania vykonané na dohodu a v čase rozhodovania bola matka práceneschopná, jej príjem tvorili len nemocenské dávky.

Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 15P/133/2012-26 zo dňa 31.7.2013 súd udelil matke súhlas namiesto otca dieťaťa na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej H. D., A. F. O. .

Pokiaľ ide o súčasné pomery rodičov maloletej, jej matka je toho času zamestnaná v spoločnosti Slovenská autobusová doprava Poprad, a.s., kde podľa potvrdenia uvedeného zamestnávateľa jej za obdobie od októbra 2013 do septembra 2014 vrátane bola vyplatená čistá mzda v celkovej výške 3.591,74 Eur, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje sumu 299,31 Eur, za obdobie od apríla 2014 do marca 2015 vrátane jej bola vyplatená čistá mzda v celkovej výške 3.792,30 Eur, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje sumu 316,25 Eur a za obdobie od januára 2015 do mája 2015 jej bola vyplatená čistá mzda v celkovej výške 1.771,57 Eur, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje sumu 354,31 Eur. Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, pracovisko Levoča z prešetrenia pomerov u maloletej je matka tiež poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 23,52 Eur mesačne a tiež náhradného výživného vo výške 80,--Eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť má iba k P. H.. S maloletou bývajú v trojizbovom byte rodičov matky maloletej , ktorí pracujú v Českej republike. Bývanie je prispôsobené potrebám dieťaťa . mesačné náklady na bývanie sú vo výške 202,--Eur . Individuálne

potreby dieťaťa sú zabezpečené v potrebnej miere. Maloletá bola v uplynulom školskom roku žiačkou prvého ročníka Základnej školy v Levoči. Poplatok rodičov na začiatku školského roka bol 10,--Eur. Za potreby a pomôcky na začiatku školského roka matka uhradila sumu cca 160,--Eur. Maloletá sa stravovala v školskej jedálni, kde mesačný poplatok bol vo výške 20,--Eur. za družinu matka uhradila 3,--Eura mesačne. Maloletá navštevovala aj Základnú umeleckú školu v Levoči, odbor tanečný, kde matka uhradila školné vo výške 40,--Eur, za baletné topánky sumu 7,--eur, za krpce 10,--eur. Iné výdavky súviseli s účasťou na rôznych tanečných súťažiach a podujatiach. Je liečená na astmu a alergie. Chodíeva na pravidelné kontroly a vyšetrenia do Šrobárovho ústavu v Dolnom Smokovci. taktiež absolvuje pravidelné vyšetrenia v ortopedickej ambulancii z toho dôvodu, že má vrodené ploché nohy, následkom čoho má šikmé päty. za topánky vyrobené na mieru matka uhradila cca 27,--Eur. Náklady na ortopedické vložky do každých topánok sú vo výške 4,--Eura. Otec bol s maloletou naposledy v osobnom kontakte dňa 22.10.2010. O dcéru sa nezaujíma žiadnym spôsobom. Bol trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 4T/237/2012-76 zo dňa 23.1.2013 právoplatne odsúdený pre trestný čin zanedbania povinnej výživy na trest odňatia slobody v trvaní jedného roka nepodmienečne.

Otec maloletej je v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti AGROLET s.r.o., kde mu za obdobie od 15.5.2014 do 30.9.2014 bola vyplatená čistá mzda vo výške 3.108,58 Eur, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje sumu 690,80 Eur, za obdobie od mája 2014 do marca 2015 vrátane mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 7.218,59 Eur, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje sumu 656,24 Eur, a za obdobie od mája 2014 do apríla 2015 vrátane mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 7.968,67 Eur, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje sumu 664,06 Eur. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je naďalej vedený ako zamestnanec uvedenej spoločnosti pričom za mesiac máj 2015 mal vymeriavací základ pre výpočet odvodov vo výške 850,73 Eur s úhrnom poistného vo výške 79,95 Eur a za mesiac jún 2015 mal vymeriavací základ pre výpočet odvodov vo výške 835,63 Eur s úhrnom poistného vo výške 78,52 Eur

Toho času má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, a to mal. D. D., A.. X.X.XXXX, vo vzťahu ku ktorej mu bola rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 9P/78/2013-34 zo dňa 12.12.2013 uložená povinnosť prispievať na jej výživu mesačným výživným vo výške 80,--eur a zároveň nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 26.3.2013 do 12.12.2013 v celkovej výške 590,77 Eur mu súd povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 50,--Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu matky je potrebné vyhovieť, avšak nie v takom rozsahu, ako to matka požadovala.

Od posledného rozhodovania vo veci došlo k podstatnej zmene pomerov oproti tým pomerom, z ktorých vychádzal tunajší súd v rozsudku sp. zn. 13P/191/2011-63 zo dňa 14.2.2013. Táto podstatná zmena pomerov nastala jednak na strane otca a jednak na strane maloletej dcéry a v neposlednom rade čiastočne aj na strane matky maloletej, u ktorej sa čiastočne zvýšil jej príjem, keďže sa zamestnala .

Podstatná zmena pomerov na strane mal. dcéry spočívala v ich nástupe do základnej školy, kedy toho času už nastupuje do 2. ročníka. V čase poslednej úpravy výživného maloletá navštevovala materskú školu. V prípade maloletej teda išlo o nástup na ďalší stupeň vzdelávania a s takýmto postupom vo vzdelávacom systéme maloletého dieťaťa sú vždy objektívne spojené zvýšené náklady na takéto dieťa. To sa dostáva na ďalší stupeň vývoja a to ako z hľadiska biologického, kedy rastie a menia sa aj jeho stravovacie potreby, tak aj mentálneho a v konečnom dôsledku aj spoločenského vývoja, kedy sa zapája do nových vzdelávacích či záujmových činností, čo so sebou prináša zvýšené náklady. V tejto súvislosti súd konštatuje , že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

V súvislosti s maloletou je potrebné poukázať aj na zvýšené výdavky súvisiace s jej zhoršeným zdravotným stavom , kedy je astmaticka, alergička a naďalej má problémy s plochými nohami.

Tiež je potrebné uviesť, že v § 78 ods. 3 Zákona o rodine je obsiahnutá tzv. valorizačná klauzula , ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napríklad z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného (zvýšenie), a preto súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného prihliadal aj na túto okolnosť. Takže už len táto okolnosť odôvodňovala oprávnenosť požiadavky na zvýšenie výživného pre maloletú.

Na druhej strane zvýšenie výživného musí mať podklad vo výrazne pozitívnej zmene pomerov nie len na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča a uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je vždy limitované aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného.

V prípade otca maloletej tento je toho času zamestnaný , kedy tento sám deklaruje svoj príjem vo výške okolo 620,-- až 640,--Eur. Podľa správ jeho súčasného zamestnávateľa za obdobie od mája 2014 do apríla 2015 sa jeho priemerné čisté zárobky pohybovali v rozmedzí od 656,24 Eur do 690,80 Eur. Uvedená výška príjmu predstavuje nárast oproti príjmu, z ktorého súd vychádzal pri poslednej úprave výživného na maloletú, kde konštatoval jeho priemerný príjem vo výške 522,92 Eur, čo je nárast o cca 132,--Eur až 178,--Eur na mesiac. Je teda evidentné, že príjmy otca vzrástli v takom objeme, ktorý je možné považovať za podstatnú zmenu pomerov na jeho strane odôvodňujúcu zvýšenie výživného z jeho strany na maloletú. Otcom uvádzané argumenty, pre ktoré podľa jeho tvrdenia nie je schopný platiť dokonca ani dosiaľ mu určené výživné na maloletou a síce že má exekúcie na svoju osobu zo

strany poisťovne a spoločnosti Orange, súd nepovažoval za relevantné, nakoľko vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu má prednosť pred všetkými neopodstatnenými výdavkami povinného rodiča, a už vonkoncom nie je možné prihliadať na prípadné sankčné postihy vedené voči tomuto rodičovi, ktoré si tento spôsobil sám svojim nedbanlivým prístupom, za aký vedenie exekučného konania voči jeho osobe je rozhodne potrebné považovať. Na druhej strane súd prihliadol na skutočnosť ďalšej vyživovacej povinnosti, ktorá otcovi vznikla k mal. D. D., A.. X.X.XXXX, ktorú má súdom určenú vo výške 80,--Eur mesačne, a ktorú v pôvodnom rozsudku sp.zn. 13P/191/2011-63 zo dňa 14.2.2013 súd nechal na zretel. Obe tieto deti totiž majú voči tomuto povinnému rodičovi právo na zabezpečenie primeranej výživy na jednej strane zodpovedajúcej ich potrebám na strane druhej limitovanej objektívnymi schopnosťami tohto povinného rodiča zabezpečiť si dostatočný príjem na jej plnenie voči nim obom.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletej dcéry, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca, prihliadajúc na skutočnosť, že maloletá je v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, a teda táto osobná starostlivosť, ktorej sa maloletej takto nedostáva zo strany otca, ktorý navyše sa s maloletou žiadnym spôsobom nekontaktuje a neprispieva ani nad rámec bežného výživného na ňu, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná, berúc do úvahy, že otec toho času má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť súd ustálil výšku súčasného výživného zo strany otca na maloletú na sumu 130 Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

Súd priznal uvedené výživné počnúc odo dňa 3.10.2014, t.j. odo dňa podania návrhu matky na tunajšom súde, keďže postupujúc podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine súd nezistil v danom prípade existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa umožňujúcich zvýšenie výživného späťne pred uvedeným dátumom. V tejto súvislosti poznamenáva, že sprísňujúca úprava možnosti priznať výživné, resp. zvýšené výživné pred dňom podania návrhu od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie, resp. zvýšenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie, resp. zvýšenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj späťne. Relevantným dôvodom je najmä zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabránil včas uplatniť nárok, konanie, ktoré má znaky trestného činu spočívajúce v bránení uplatnenia nároku na výživné (vyhrážky, násilie) a pod. V danom prípade však súd takéto dôvody nezistil.

Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o zvýšení výživného na maloletú dcéru na sumu 130,--Eur mesačne vznikol otcovi do dňa rozhodovania o tomto nároku nedoplatok na výživnom za obdobie od 3.10.2014 do 31.8.2015 a to vo výške 546,77 Eur, úhradu ktorého súd otcovi povolil v mesačných splátkach po 30 Eur spolu s bežným výživným k rukám matky, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich. Tento nedoplatok bol vyčíslený ako súčet sumy novourčeného výživného za november 2014 až august 2015 vrátane vo výške 130,--Eur mesačne a pomernej časti novourčeného výživného za mesiac október 2014 zodpovedajúcej 29 dňom uvedeného mesiaca (t.j. za obdobie od 3.10.2014 do 31.10.2014, čo predstavovalo čiastku 121,61 Eur (t.j. 130,-- Eur / 31 dní x 29 dní). Keďže matka za otca za uvedené obdobie obdržala úhradu náhradného výživného v sume 80,--eur mesačne a to vrátane aj mesiaca august 2015 súd od takto novourčeného výživného odrátal toto zaplatené výživné, pričom za mesiac august 2015 z takto z uhradeného výživného ešte odrátal sumu 5,16 Eur ako pomernú čiastku pôvodne určeného výživného zodpovedajúceho 2 dňom z mesiaca október 2014 (t.j. obdobie od 1.10.2014 do 2.10.2014 , t.j. dňa predchádzajúceho dňu podania návrhu matky na súde, a teda výpočet uvedenej sumy je : 80,-- Eur/ 31 dní x 2 dni). Následne súd dospel k celkovej výške dosiaľ neuhradeného zaostaleho výživného zo strany otca (t.j. 10x130,-- Eur +121,61 Eur +5,16 Eur - 11 mesiacov x 80,--Eur).

Uvedené zaostale výživné bolo takto vyčíslené k 31.8.2015, nakoľko splatnosť jednotlivých opakujúcich sa dávok výživného bola určená na 15. deň v tom - ktorom mesiaci vopred a teda splatnosť za mesiac august 2015 v čase rozhodovania súdu o tomto nároku už nastala.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom im náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.)